

PREDSLOW

Ahojte, kamaráti! Nika a Leo sú už tretiaci.

Prečítajte si, čo nové zažili.

Všímajte si farebne či hrubo označené vybrané slová.

V textoch občas nájdete i vybrané slová,
ktoré sa budete učiť vo štvrtom ročníku.

Nie je na škodu spoznať ich skôr!

Viete čítať s porozumením?

Za každým príbehom nájdete dve otázky.

Skúste na ne odpovedať!

MENINY

Mama má meniny.
Ako ich oslávi? Prečítajte si to
v príbehu, v ktorom sa zoznámite
s vybranými slovami po **B**. V texte sú
označené zelenou farbou. Ostatné
vybrané slová sú napísané
hrubým písmom.

„Dobré ráno, spachtoši,“ volala
mama na Niku a Lea, žiakov tretej triedy.

„Ach, mami, ale **my** sme ešte ospalí a unavení. Ešte si chceme
chvíľu poležať,“ vyjednával Leo a obrátil sa na druhý bok.

„Vstávajte! **Keby** ste včera do desiatej nečítali, tak **by** sa vám
vstávalo veselšie. Varovala som vás. Budíček bude už o siedmej, aj
keď je sobota,“ povedala mama a strhla z Niky perinu.

„Mamíí,“ zjačala Nika. Leo sa pre istotu **zakryl** až po uši a pap-
lón si pridržiaval rukami.

„Počujte, **vy** dvaja. Ak nevstanete hneď, prideme k tete Agáte
až večer. To tam potom vôbec nemusíme chodiť. Zajtra sa musíme
vrátiť poobede, **aby** ste sa stihli pripraviť na pondelok do školy. Tak
šup, šup!“

K tete Agáte, maminej dobrej priateľke z detstva, sa deti te-
šili. **Bývala** neďaleko Trnavy vo veľkom dome a chovala **dobytok**
a kone. Mama vravela, že keď boli malé, teta Agáta sa zaujímala len
o chlapcov a módu.

„Nikdy **by** mi nenapadlo, že Agáta bude **bývať** na dedine a zbierať
byliny,“ zvykla hovoriť mama.

Teta Agáta ich občas pozvala na víkend na farmu. Tato **zvyčajne** zostal doma. So smiechom vravieval, že s prírodou sa to nemá preháňať.

Hoci sa tam Leo tešil, vstávať sa mu nechcelo. Najradšej **by** celý deň polihoval v posteli a hral sa na tablete. U Agáty nebol internet, takže bolo **zbytočné** brať so sebou tablet.

Pomaly sa postavil z postele a došuchtal sa do kúpeľne, **aby** sa umyl.

V kúpeľni bol tato. Zavrel dvere a pošepkal Leovi: „Mama má zajtra meniny. Čo **keby** ste ju niečím prekvapili? Môžete jej priniesť raňajky do postele alebo na lúke natrhať kvety. Nezapadnete na to?“

Leo tatovi slúbil, že nezabudnú.

Keď Nika vstala, Leo ju vzal bokom, **aby** jej pripomenul meniny.

„Viem, že má zajtra meniny,“ povedala Nika trochu povýšenecky.

„Mám aj darček. Mama má rada kone. Na výtvarnej som z hliny urobila malú figúrku koňa. Vlastne to je **kobyľa**, na ktorej minule u Agáty jazdila.“

Leo bol urazený. Hneval sa, že mu Nika meniny nepripomenula. Nič pre mamu nemal a do odchodu zostávalo len pár minút.

„Tak poďme už, **aby** sme tam boli čím skôr,“ volal z chodby, obúvajúc si tenisky.

„No to sú mi veci,“ smiala sa mama. „Najprv ťa neviem dostať z postele a teraz súriš nás. Dúfam, že ti to zostane. To **by** bola pekná **obyčaj**,“ smiala sa mama.

Cesta na farmu ubehla rýchlo. Deti hrali s mamou slovný futbal, **aby** sa niečím zabavili. Nika raz povedala slovo *nanuk*. Leo si ani za

svet nevedel spomenúť na slovo, ktoré **by** sa začínalo na posledné dve písmenká *uk*.

„Ty nie si veľmi **bystrý**,“ doberala si ho Nika. „Ani do kalendára sa nevieš pozrieť,“ pošepala a štuchla brata do boku.

Mama si ich v spätnom zrkadielku všimla.

„Okamžite prestaňte! Nebudem celý víkend počúvať vaše hádky a trhať vás od seba ako policajt. **Keby** som vedela, že sa budete hádať, tak **by** som vás nechala doma!“ okríkla ich.

Po **zvyšok** cesty nik neprehovoril. Keď auto zastavilo pred bránou farmy, mama sa otočila dozadu a prísne povedala:

„Od tejto chvíle sa z vás stanú milé a poslušné deti. Budete zdraviť, ďakovať a po záchode si **umývať** ruky. Zjete všetko, čo pani domu navarí, a nebudete sa hádať! Rozumeli ste?“

Nika s Leom mlčky prikývli. Keď však mama išla otvoriť bránu, obaja vyprskli do smiechu.

„Vieš čo? Poďme sa správať, **akoby** sme boli z minulého storočia. Tak úslužne a trápne ako vo filme, čo sme videli minulú sobotu,“ navrhla so smiechom Nika. Leo bez váhania súhlasil. Tento víkend bude zábavný!

Mama vošla do auta a podozrievavo sa pozrela na deti. Obaja sedeli vystretí ako pravítka, dlane mali na kolenách a dívali sa mlčky pred seba. Mama zakrútila hlavou, naštartovala a vošla autom do dvora.

Ned'aleko veľkého domu sa pásli kone a v diaľke na pastvine **do-bytok**. Vedľa mladej **kobyly** sa tmolilo rozkošné žriebätko. Nika sa k nemu chcela rozbehnúť, no vzápätí sa zháčila. Spomenula si, že sa má správať ako mladá dáma. Smutne sa obzrela za žriebätkom, vzala tašku a vošla do domu.

V hale ich privítala teta Agáta. Najprv sa vyobjímala s mamou a potom sa vrhla na deti.

„**Vy** ste teda vyrástli! Ach! To hádam nie je možné, ako ten čas letí,“ pl’asla rukami a oboch stisla v náručí.

„Ruky bozkávam, teta Agáta,“ pozdravil Leo.

„Ruky bozkávam,“ povedala aj Nika a na dôvažok spravila malý pukrlík.

„Čo to... no toto!“ vyprskla do smiechu teta Agáta a nechápavo sa pozrela na mamu.

Tá v rozpakoch zakoktala: „No, u nás máme novú **obyčaj**. Takto teraz deti z Bratislavy zdravia starších ľudí.“

Prísne zazrela na nevinne sa tváriace dvojičky.

„To nám celkom vyšlo,“ smiala sa Nika.

Leo sa bavil tiež, no trápil ho mamin meninový dar.

Na farmu prišli práve včas na obed. Teta Agáta uvarila výbornú **rybu** na **bylinkách**.

„**Bylinky** pestujem v záhrade. Občas však chodím na lúku za domom zbierať divoké **byliny**. Za pár minút nazbieram dosť **byliniek** na čajové zmesi. Veru, na lúke je hotová božia lekáreň,“ povedala Agáta.

Leo sa **zamyslel**. Za pár minút má nazbieraných dosť **bylín** na čajové zmesi? Tá **myšlienka** sa mu páčila. Po obede vybehne na lúku a nazbiera pre mamu **bylinky** na čaj!

Leo sa od radosti usmial od ucha k uchu.

„Čo ťa tak rozveselilo, milý brat?“ **spýtala** sa prehnane slušne Nika.

„Nuž, len taká pochabosť, drahá,“ odpovedal Leo. Od smiechu mu trhlo kútikom úst.

Mama sa začudovane pozrela na deti, no nič nekomentovala.

Po obede sa teta Agáta chystala pozbierať taniere, no Leo ju zastavil:

„Nechajte tak, milá teta Agáta. Vaše ruky obed navarili, moje ruky po obede odpracú. Nikine ruky taniere **umyjú**. Ďakujeme za delikátny obed,“ uklonil sa pred tetou a bral zo stola taniere.

„No, fíha,“ hlesla teta. „Všetci tvrdia, že dnešná mládež je lenivá a drzá. **Vy** mi dokazujete presný opak. Musím povedať, že ste deti vychovali úžasne,“ otočila sa na zarazenú mamu teta Agáta. Keď obe ženy vyšli na terasu, **aby** si vypili kávu, Nika sa vrhla na brata:

„Ty podliak! Tak tvoje ruky odnesú a moje **umyjú**, čo? No počkaj! Pomsta bude sladká!“ Viac sa hádať nemohla, lebo dvere na terasu zostali otvorené. Mama sa podozrievavo dívala dnu. Nika sa na ňu usmiala a dala sa **umývať** riady.

Keď bol v kuchyni poriadok, Leo povedal Nike, že sa ide prejsť na lúku za domom.

„Čo si dôchodca? Ja radšej idem ku koňom. Videl si tú **kobylu** so žriebätkom? Agáta vravela, že mi otvorí ohradu a vezme ma za nimi,“ povedala Nika. Naradostene vybehla na dvor.

Leo bol rád, že na lúku pôjde sám. O Nikinu prítomnosť nestál.

Keď prišiel na krásnu, rozľahlú lúku, stápol. Pod nohami ležal koberec plný všakovakých **bylín**, kvetov a tráv. Leo netušil, ktorá **bylinka** je liečivá a ktorá nie. Bezradne sa díval pod nohy. **Premýšľal**, že mame radšej nakreslí obrázok. Napokon hrstami natrhal hlava-nehlava všetko, čo mu prišlo pod ruky. Spokojne sa vybral naspäť do domu.

Pri ohrade s koňmi zbadal mamu. **Zamyslene** sa dívala na **koby-
lu** so žriebäťom. Keď vedľa seba zočila Lea, povedala:

„To je **kobyľa**, na ktorej som jazdila minulý rok . Teraz má mladé,
takže na nej jazdiť nemôžem.“

„Tak jazdi na inom koni, veď ich je tu dosť,“ poradil jej Leo.

„Klárka, tak sa **kobyľka** volá, je pokojná a rozvážna. Na ostatných
koňoch sa bojím jazdiť. Sú divoké a ťažko sa ovládajú. To radšej bu-
dem jazdiť na **býkovi**,“ zasmiala sa mama.

Leo sa pri predstave mamy jazdiacej na **býkovi** dobre zabavil. Pred-
stavil si, ako v kovbojskom klobúku a čižmách krotí divokého statného
býka v aréne. Rozhodol sa, že mame predsa len nakreslí obrázok!

V kúpeľni z vreciek nohavíc povytáhoval natrhané **byliny**. Rozpre-
strel ich na osušku. Zmätené sa díval na rôzne druhy rastlín a **pre-
mýšľal**, či je vôbec bezpečné dať ich mame na čaj. Čo ak sú jedovaté?
Radšej si išiel od Agáty požičať farbičky a papier.

Teta Agáta mu ochotne všetko dala a dovolila mu pracovať v ob-
rovskej pracovni. Na stenách boli zarámované fotky koní a rôzneho
dobytka.

„Prečo máte na stene aj kravy a **býkov**?“ **spýtal** sa zvedavo.

„Nuž, keď chováš zvieratá, vidíš, ako sa rodia, ako sa pasú a ako
rastú. Prirastú ti k srdcu. Vedel si, že kravy sú veľmi priateľské stvo-
renia a že sú si navzájom kamarátkami?“ Leo sa zasmial.

„Tak ako vy dve s mamou?“ **opýtal** sa.

Teta vyprskla do smiechu.

„Áno, tak ako **my** dve. Len mame nepovedz, že sme ako dve kravy,
dobré? Si **bystrý** chlapec, nemusím ti vysvetľovať prečo,“ dodala so
smiechom.

